



KÖNYVTÁRI NAPOK

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár Könyvheti Tájékoztatója  Dunakeszi, 2005.

KEDVES OLVASÓ!

Ünnepeljen Ön is velünk, hiszen a 2005-ös év a nagy ünnepek jegyében zajlik. Nekünk, dunakeszieknek legfontosabb a városunk múltját felidéző jubileumi ünneppsorozat. 750 évvel ezelőtt készült IV. Béla király adománylevele, melyben először említi meg településünket Kezew néven. Az ünnepi eseményeket könyvtárunk is szeretné emlékeztetni tenni a 2005. november 5-én megrendezendő városrészek közötti interaktív helytörténeti játékkal.

Az év kiemelkedő ünnepe a József Attila centenárium. A könyvkiadók számos különleges József Attila kötetet lepték meg az olvasókat. Mi könyvtárosok pedig a költőóriás egy-egy szép versével lépjük meg Önöket: az előtér falon minden hónapban más-más József Attila vers olvasható óriásplakáton.

200 éve született Andersen, a nagy mesemondó. Az évforduló jegyében igyekszünk a gyerekek figyelmét a mesék csodavilága felé terelgetni, és próbáljuk Önöket, szülőket emlékeztetni gyermekkoruk kedvenc meséire, a közös esti mesék élményeire. Szülők és gyerekek együtt oldhatják meg az Andersen mesékbe kalauzoló játékos feladatlapokat.

És keressük együtt a Nagy Könyvet, az ország apraját-nagyját megmozgató játékban. Szavazzunk kedvenc hazai és külföldi könyvünkre, és bizakodva várjuk az eredményt, hátha kedvencünk is benne lesz legalább a legjobb 12-ben.

Számunkra legnagyobb öröm az, ha az Ünnepi Könyvhéten saját kiadású könyvvel

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 2005.

Június hetedikén, kedden 10-20 óráig

OLVASÓK NAPJA

a könyvtár névfelvétele emlékező rendezvény

Programok

A KÖZPONTI KÖNYVTÁRBAN Dunakeszi, Kossuth Lajos u. 6.

10-20 óráig folyamatosan

Könyvheti könyvek – előtér-kiállítás és árusítás
Arcképcsarnok – kvízzjáték

11 órától

Könyvbemutató

Dunakeszi arcképcsarnok, szerk. Csoma Attila
Ki kicsoda Dunakeszin : digitális változat

15 órakor

Író-olvasó találkozó Balázs Ágnessel

Az Andersen mesevilág játék eredményhirdetése

18 órakor

Az újkor hajnala. Pest megye települései a középkorban

Tringli István történész előadása

AZ 1. SZ. FIÓKKÖNYVTÁRBAN Dunakeszi, Állomás sétány 17.

Nyitva tartás: 10-20 óráig folyamatosan

A 2. SZ. FIÓKKÖNYVTÁRBAN

Dunakeszi, Muskátli u. 2.

Nyitva tartás: 15-20 óráig folyamatosan



kedveskedhetünk olvasóinknak. Fogadják szeretettel a Dunakeszi arcképcsarnok című kiadványt Csoma Attila szerkesztésében. E könyv segítségével a lakóhelyükhöz ezer szállal kötődő s a közösségért eredményes munkát végző em-

berekkel ismerkedhetünk meg. Kik voltak ők? A falu birtokosai, előljárói, lelkipásztorai. Sportolók, művészek, irodalmárok, trénerok, versenylovasok, vagy szakmájuk kiváló képviselői. Valamiben elsők voltak, valamit elindítottak, valamit

létrehozottak. Életpályájuk példa lehet mindennapi életünkhöz.

Kérem Olvasóinkat, legyenek a vendégeink az Olvasók napján, kísérik figyelemmel az Ünnepi Könyvhét eseményeit!

Csonka Mária
igazgató

KITÜNTETETT KÖNYVTÁROSOK

Húsz éves kiváló szakmai munkájának elismeréseként a Dunakeszi Városért kitüntetés ezüst fokozatát vehette át Preysing Frigyes kollégánk a március 15-i városi ünnepségen. A képviselőtestület által odaítélt kitüntetést Kecskeméthy Géza polgármester adta át.



Preysing Frigyes

Preysing Frigyes 1985. március elseje óta dolgozik a Városi Könyvtárban. A legrégebben itt dolgozó főállású könyvtáros. Elméleti felkészültségével, folyamatosan megújított szakmai ismereteivel nagymértékben hozzájárult a könyvtár mai arculatának kialakításához, a korszerű szolgáltatások bevezetéséhez. Tevékenységéhez köthető a könyvtár informatikai rendszerének megtervezése, kiépítése és folyamatos fejlesztése, valamint a médiatár dokumentum-állományának igényes fejlesztése is. Eredményes pályázata nyomán korszerű számítástechnikai eszközparkkal rendelkezik a könyvtár. Kreativitását, újító szándékú ötleteit fémjelzik a könyvtár kiadványai, a különböző rendezvények forgatókönyvei, a könyvtár hon-

lapja és legújabban a digitális technika alkalmazása. Szakmai, számítástechnikai ismereteivel segítségére volt az ezen a téren kezdő lépéseket megtevő olvasóknak, művészeknek, helyi lakosoknak. Húsz év egy munkahelyen a szakma szeretetén túl a kötődést is jelenti. Kötődést a városhoz, a munkahelyhez, a kollégákhoz. Gratulálunk Frigyes, és további sikereket kívánunk szakmai munkáiban!

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezete június 8-án Budaörsön, a Pest megyei könyvtárosok napján TÉKA-díjakat ad át. A díjat a 25 éve Pest megye könyvtáraiban dolgozók vehetik át. Könyvtárunkból elsőként ezt a díjat Enyingi Lajos kapja meg, aki 25 éve munkatársunk, és Csonka Mária, aki öt évig dolgozott Szentendrén a Pest Megyei Könyvtárban és húsz évet Dunakeszin, a Kölcsény Ferenc Városi Könyvtárban.

-ig-

Rendezvényeink vendégei 2004-ben

Tavaly januárban az Irodalmi Szalon keretén belül láttuk vendégül Szakonyi Károly Kosuth-díjas író. Az estet Tarján Tamás irodalomtörténész, a szalon állandó házigazdája vezette. Márciusban Főzy István öslénykutató, a Néprajzi Múzeum munkatársa vendégeskedett a gyerekkönyvtárban, majd áprilisban Zalán Tibor volt az Irodalmi Szalon vendége. Júniusban az Olvasók napján Tóth Tamás Boldizsár, a Harry Potter fordítója járt a könyvtárban, este pedig Anna Máriával, Elmer Istvánnal, Földváry Györgyivel, Gyurkovics Tiborral, Kipke Tamással, Kubik Annával és Szeghalmi Elemérel találkozhattak az olvasóink. A könyvhéten, az előtér-kiállításon Varjas János munkáit csodálhattuk meg.

Az ősz kezdetén, szeptemberben, Kovács Zsolt szakíró tartott előadást a kisemlősökről a gyermekrészlegben. Novemberben Varga József Leláncolt Cupido című előtér-kiállításának adtunk otthont, valamint az Irodalmi Szalonban megismerkedhettünk Karinthy Mártonnal.

Csoma Attila

Karinthy Márton,
az Irodalmi Szalon vendége
dedikálás közben

2005. június 2-6.

ÜNNEPI KÖNYVHÉT

Supka Géza 1927-ben megfogalmazott eredeti javaslata szellemében a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete 1929 óta immár 76. alkalommal alapítóként szervezi meg az Ünnepi Könyvhétet.

Néhány ajánlatunk az idén megjelenő könyvekből:

Az év esszéi

Körkép 2005

Szép versek 2005

Albert Zs.: A hosszútávfutó szeretése

Csoóri S.: Futás a ködben

Lackfi J.: Hővesztesség

Marsall L.: Holnapután

Parti Nagy L.: Legszebb versei

Somlyó Gy.: Talizmán

Csiki L.: A jóslat

Dalos Gy.: Balaton-brigád

Döbrentei K.: Helybengalopp

Fenákel J.: A kékezüst hölgy

Jókai A.: Majd

Kerékgyártó Gy.: Hegyi szakszok szobakerékpáron

Komlóssy V.: Éljen a művészet és a bor

Konrád Gy.: Kakasok bánata

Lázár E.: Magyar mondák

Ungvári T.: Hemingway háborúja

Hubay M.: Gím a fekete csalitban

A magyar irodalom évkönyve

Bútorművészeti lexikon

Benyhe J.: Dohogó

Duba Gy.: Az emlékezés öröme és kockázata

Popper P.: Kinyílt az Ég?

Poszler Gy.: A „másik” város

Tandori D.: A Holnap Utáni

Fejtő F.: József Attila, az útmutató

In memoriam Ady Endre: A

Komp-ország poétája

Nyirő József, a székely nép krónikása

A magyar médiahelyzet

Bónis F.: A nemzeti romantika világából

Rozsnyai Ágnes: A magyarság spirituális gyökerei

Dupka György: „Keressétek fel a sírom...”

G. Fodor G.- Schlett I.: Lú-e vagy szobor?

Vekerdy Tamás: Jó iskolák? /Talán a Waldorf?/

Jó válogatást és olvasást

kíván Önöknek:

Németh Klára



Megjelent a város életrajzi lexikona

DUNAKESZI ARCKÉPCSARNOK

Elkészült városunk életrajzi lexikona, a Dunakeszi arcképcsarnok. A könyv a 2005. évi Ünnepi Könyvhéten, az olvasók napján jelenik meg.

A kutatómunka egy évvel ezelőtt kezdődött, amikor könyvtárunk elhatározta, hogy a település első írásos említésének 750. évfordulójára könyvet jelentet meg a város történetében szerepet játszó személyekről. Az adatgyűjtés során arra törekedtünk, hogy a lehető legszélesebb társadalmi megegyezésen alapuljanak a kötetbe bekerült személyek. Ezért megkérdeztük a városi vezetőket, az intézmények igazgatóit és kérdőíven, újságban, kábeltévéen a lakosságot is, hogy kiket javasolnak a lexikonba. A megkérdezettektől 450 ajánlás érkezett, ami messze felülmúlta minden elképzelésünket.

Ezután következett a tulajdonképpeni adatgyűjtés, ami a hozzátartozókkal való interjúk-

ból, valamint publikált és levéltári források feldolgozásából állt. Végül 213 életrajz került a lexikonba, mert ennyihez sikerült kellő mennyiségű életrajzi adatot találnom. Az ajánlások többsége ugyanis olyan személyről szólt, akiről nem volt elég fellelhető adat, jószerivel csak a neve maradt fenn. Ez főleg azokra volt igaz, akiknek már nem él, vagy nem fellelhető a hozzátartozója, mivel írásos emlék nagyon kevés ember után maradt. Külön értékei a könyvnek azok a fotók, amiket a benne szereplő személyekről közlünk. Sajnos nagy részben régi képekről van szó amelyek minősége kívánni valót hagy maga után, de megjelentetésüket mégis fontosnak tartottam, mert komoly helytörténeti értéket képviselnek. Az elkészült munka egy állomás múltunk feltárási útján. Bizonyára van olyan érdemes személy városunk történetében, aki ezúttal kimaradt

a gyűjtésből, így a megkezdett munkát a jövőben is folytatni kívánom. Ezért kérem, ha bármilyen anyaguk van a most megjelentetett személyekről, vagy olyan emberekről tudnak, akik megérdemelnék, hogy az utókor is megemlékezzen róluk, jelezzék nekem a könyvtárban.

Csoma Attila
szerkesztő



Illusztráció a könyvből: Balogh János zsolé 1932-ben

Dunakeszi az idén ünnepeli 750 éves jubileumát, amit a város egész évben tartó rendezvénysorozattal ünnepel.

De mihez is kötjük pontosan településünk időszámítását? A kezdő, 1255-ös dátum városunk első írásos említéséhez, egy IV. Béla király által kiadott oklevélhez kötődik. A latin nyelven íródott oklevél – amely lényegében egy adománylevel – Gyula-Zombor nembéli Seywredusnak adományozza Dunakeszi területét, azaz ahogy a dokumentumban szerepel: „terram Kezew”-et. A település akkori neve tehát Kezew volt, amit később követett a Keszi, Kesző, majd a Káposztáskesző, Körtvélyeskesző, Köszi és a XVIII. századtól a Dunakeszi név.

A birtokossá vált Seywredusról azt kell tudni, hogy a királyi hű embere volt és a Fejér megyei ispánságot viselte. A terület bir-

Miért most ünneplünk?

750 ÉVES DUNAKESZI

toklásáért vitában állt az Egyházzal. IV. Béla oklevele lényegében a vitában hozott döntést foglalja írásba. Az okiratból megtudjuk, hogy a kérdésben istenítélet döntött, azaz a peres feleket próbának vetették alá. Seywredus próbája az írás szerint messzemenően jobban sikerült, ezért ő kapta meg Kezewet. Természetesen a települést nem 1255-ben alapították, hanem korábban. Feltételezések szerint a honfoglalás idejétől lakott volt, csak írásos emlék nincs róla, mivel az írásbeliség csak III. Béla uralkodásától, a XII. század végétől terjedt el igazán az országban. Egyes vélemények szerint ez a terület Tétény (Tuhutum) vezér Horka nevű fiának a szállásterülete volt, ami azt feltételezi, hogy

a X. század első felétől laktak. Ami bizonyos, hogy az oklevél keletkezésének idején már állt az alagi majorban lévő templom, mivel az a XII. század végén, a XIII. század elején épülhetett. Ez már egyértelmű régészeti bizonyíték a korábbi eredetre. Mi azonban konkrét, írásos forrás hiányában az 1255-ös esztendőt tekintjük fő tájékozási pontnak, persze közben nem árt ha tudjuk, hogy településünk ennél korábban is létezett.

Csoma Attila



Ki kicsoda

Dunakeszin

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2002-ben, Dunakeszi városi rangú településsé válásának 25. évfordulóján jelentette meg a Ki kicsoda Dunakeszin 2001. című adattárát. Már akkor szerepelt a tervek között a könyv digitális változatának elkészítése, amire a település első írásos említésének 750. évfordulója alkalmából került sor.

A digitális változat, akár a nyomtatott kötet a Dunakeszin élő, vagy tevékenységükkel ide kötődő, elsősorban a rendszer-váltás évétől kezdődően a közéletben, a művészeti és az irodalmi életben, a sportban érdeket szerző személyek adatait teszi közzé. Az új kiadás már tartalmazza azoknak az adatait is, akikre az elmúlt két évben tettek javaslatot a könyv olvasói. A digitális változat html és pdf formátumban is elérhető az interneten a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár honlapján keresztül. Pontos címe: http://www.dkvk.hu/dkweb/ki_ki.

Az adatbázist tartalmazó CD-ROM-ot a város oktatási és művelődési intézményei az olvasók napján vehetik át. A kiadvány elkészítéséhez a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alapprogram és Dunakeszi Város Önkormányzata Művelődési- Képzési- és Informatikai Bizottsága nyújtott támogatást.

PF

A Dunakeszi arcképcsarnok c. életrajzi lexikon az Ünnepi Könyvhét után mindhárom könyvtárunkban, a Nevenincs Könyvesboltban és a Révész István Helytörténeti Gyűjteményben vásárolható meg. 2005. június 18-án a Lovas ünnep Alagon c. jubileumi rendezvényen alkalmi árusítás keretében Csoma Attila szerkesztő dedikálja a könyvet.

Író-olvasó találkozó

MESEVILÁG

Hans Christian Andersen 1805-ben született Dániában. A dán irodalomnak mindmáig legismertebb alakja. Fiatalon színészkedéssel is próbálkozott, írt verseket, regényeket, színműveket, de végül meséi hozzák meg számára a hírnevet. Első írásában a keleti mesék és az európai folklór hatása érződik, később egy utánozhatatlan költői világot teremtett meg, amelyben a tárgyak is életre kelnek. Műveit nyolcvannál is több nyelven adták ki. Irodalomtörténeti érdekesség, hogy magyar nyelvre először Petőfi Sándor özvegye, Szendrey Júlia fordította le. A dánok még életében szobrot emel-

tek neki, Koppenhágában sugárutat neveztek el róla, és a kikötőben, egy hullámok ölelte sziklakövnön a kis hableány – az író egyik mesefigurája – ül, tekintet a végtelen tengerre szegezve.

Andersen tiszteletére a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár Mesevilág címmel játékos feladatlapot állított össze alsó tagozatos diákoknak. Az eredményhirdetést június 7-én, az Olvasók napján tartjuk meg, ahol a vendégünk Balázs Ágnes lesz, aki 2003-ban jelentette meg Andersenről szóló regényét „Andersen, avagy a mesék meséje” címmel.

Balázs Ágnes Budapesten született, tanulmányait a Brüssz-

szeli Szabadegyetemen, az ELTE bölcsészkarán magyar-francia szakon és a Színház- és Filmművészeti Egyetemen végezte. Pályafutását színészként 1991-ben a Nemzeti Színházban kezdte, majd szabadfoglalkozású színművészként játszott a Buda Stage, a Karinthy Színház és a Vidám Színház előadásaiban. Színházi és televíziós tevékenysége mellett, mint színházi szerző 2001-ben mutatkozott be az „Isteni show”

című musical szövegkönyvírójaként. Az Andersen, avagy a mesék meséje regényen kívül ő írta az azonos című színházi játék szövegkönyvét, majd 2004-ben a filmforgatókönyvet, amely a Hartley-Merrill nemzetközi pályázat 2. helyezettje lett. Második regénye a „Fekete szivárvány”, a NKÖM Édes anyanyelvünk pályázatának egyik díjazottja volt.

Leniczki Tímea

Városrészek vetélkedője november 5-én

RÉGI IDŐK ÜZENETE

A városi könyvtár által szervezett nagyszabású városismerteti interaktív játék célja, hogy a város lakosságának közösséghez való tartozását erősítve kifejezzük: nekünk, ma élő dunakeszieknek milyen fontos esemény, hogy szüleinkkel, gyerekeinkkel, unokáinkkal együtt ünnepelehetjük lakóhelyünk 750 éves évfordulóját.

Öt városrész képviselőjében 15-15 fős felnőttekből álló csapat méri össze majd tudását a József Attila Művelődési Központban. Ugyanebben az időben az öt általános iskolában szurkoló csapatok segítik munkájukat. (A városrészeket az iskolák beiskolázási körzete szerint határoztuk meg.) Míg a vetélkedő csapatok elsősorban a város történetének, jelenének ismeretéről adnak számot, addig a szurkoló, segítő csapatok főként vidám, tréfás játékokat oldanak meg, illetve segíthetik vetélkedő csapatukat. A szurkoló csapatok létszáma pozitívan befolyásolja a vetélkedő csapatok pontszámát. A végeredmény, illetve a sorrend a vetél-

kedő és a szurkoló csapatok összeteljesítménye alapján alakul ki.

A Telekeszi TV élő adásban közvetíti a vetélkedőt, amelynek játékvezetője Kaszás Géza színművész lesz. A nézők is kapnak majd feladatokat, és értékes nyereményeket nyerhetnek.

Kezdődik a játék!

Aki a következő három kérdésre 2005. június 30-ig beküldi a helyes választ a könyvtár postai vagy e-mail címére, az már biztosan részt vehet a vetélkedő nyereményjátékán.

1. A történelem során milyen más neveken említik a régi írások a mai Dunakeszi elődjét?
2. Hol van a Keszi fasor, és milyen településnek tartozik egy-egy fa?
3. Hol található márványtáblába vésvé e négy sor? Ki a szerzője?

„Haldoklik az öreg tanú,
Petőfi vén körtefája.

Azt beszélik, Ő látta volt
Verset írni utójára.”

A válaszokkal együtt közöljük nevüket, lakcímüket, telefonszámukat is!

A NAGY KÖNYV

A Nagy Könyv játék második fordulója – amiben a legjobb 12 regényt lehet kiválasztani – lassan véget ér. 2005. június 3-11-e között már csak a www.anagykonyv.hu weboldalon, sms-ben és telefonon lehet szavazni. A TOP 12-es listát, 2005. június 11-én 21.00 órakor hozzák nyilvánosságra a Magyar Televízióban.

Reméljük, hogy a népszerű játék eredményeképpen egyre többen kezdenek el újra olvasni, és egyre több fiatal érdeklődését sikerül felkelteni az olvasás iránt, és azok a kedvezőtlen tendenciák amelyek napjainkat ezen a területen jellemzik, visszafordíthatóvá válnak.

A mi könyvtárunk is, a rendelkezésünkre álló eszközökkel ezt a célt kívánja szolgálni. Abban a reményben, hogy a könyvek iránti érdeklődés a jövőben emelkedni fog, a kultúra, az olvasás mint közkinccs beépül az Önök mindennapjaiba is, szeretettel várunk minden érdeklődő és olvasni szerető embert. Az Olvasók napján egy erre a célra kijelölt számítógépen díjmentesen adhatja le a szavazatát minden látogatónk a Nagy Könyvre.

Németh Klára

Könyvtári
HÍREK

Elkészült dr. Erdész Mihály Dunakeszi Urbáriuma című helytörténeti munkájának dramatizált változata. A jövőben a mű előadásával is színesíthetjük a városi, iskolai rendezvényeket, ünnepségeket. A dramatizált mű megtalálható a könyvtár gyűjteményében.

A könyvtár dolgozói kivesszik részüket a város 750 éves jubileumi rendezvényeinek szervezéséből, lebonyolításából. Május 15-én a Középkori forogtag című nagyszabású programon az egri várból kölcsönzött pénzverő géppel jubileumi emlékérmék készítésében segédkezünk. Az alkalmi pénzverdét június 18-án az alagi lovas ünnepen is működtetjük. Az emlékérmék a központi könyvtárban is megvásárolhatók.

Őszre tervezzük a helyismereti gyűjteményünket feltáró új ajánló bibliográfia megjelenését. Az elmúlt években duplájára nőtt állományegység bemutatása remélhetőleg sokak érdeklődésére számíthat. A kiadvánnyal elsősorban a diákok, a pedagógusok és a kutatók munkáját kívánjuk segíteni.

KÖNYVTÁRI NAPOK 2005.

Kiadja a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár (2120 Dunakeszi, Kossuth L. u. 6.)
Készült a Dunakeszi Városi Nyomdában 500 példányban
Felelős kiadó: Csonka Mária igazgató
Szerkesztette: Preysing Frigyes